

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MODEL ECONÒMIC, TURISME I TREBALL

6548

Instrucció del conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball, de 22 de juliol de 2020, sobre mesures de salvaguarda de l'ocupació per als treballadors fixos discontinus inclosos en expedients de regulació temporal d'ocupació (ERTE)

El model econòmic de la comunitat autònoma de les Illes Balears té un fortíssim caràcter terciari i està propulsat per les activitats turístiques, específicament les d'allotjament hotel·ler i d'oferta complementària de bars i restauració. L'activitat econòmica principal a les Illes Balears, directament vinculada al turisme, s'inicia cada any entre els mesos de març i abril, dependent de les dates en què se celebri la Setmana Santa, i conclou, per regla general, a la fi d'octubre. Aquesta estacionalitat està més marcada, si és possible, a les illes de Menorca, Eivissa i Formentera, en les quals conclou a la fi d'agost o, en el millor dels casos, a mitjan setembre.

Atesa aquesta estacionalitat, a les Illes Balears, l'esclat de la crisi provocada per la COVID-19, a principis de març, es va produir amb caràcter previ al llançament massiu de la temporada turística, la qual cosa provocà que la gran majoria dels treballadors fixos discontinus del sector no s'incorporassin a les seves empreses.

No ha d'oblidar-se que aquest tipus de treballadors, els fixos discontinus, són, precisament, els treballadors estables que presten serveis vinculats a l'estacionalitat de l'activitat econòmica de les illes. En el moment d'inici de la crisi sanitària, que és precisament el de la seva crida, es trobaven, fent ús de la terminologia de la Llei general de la seguretat social, en situació d'inactivitat productiva des de la fi de la temporada passada. Això no significa que la seva relació laboral hagués finalitzat o conclòs, perquè es manté viva.

Amb fonament en els criteris anteriorment exposats, amb l'objectiu de donar protecció a un important col·lectiu de treballadors de les nostres illes, d'acord amb la redacció de l'article 25 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, la Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball, en coordinació amb el Servei Públic d'Ocupació del Govern d'Espanya, després de les oportunes consultes, va dictar la Instrucció de 24 de març de 2020, publicada en el BOIB número 43, de 26 de març, sobre la inclusió de determinats col·lectius de treballadors fixos discontinus del sector d'hostaleria i activitats accessòries en els expedients de regulació temporal d'ocupació previstos en els articles 22 i 23 del Reial decret llei 8/2020, i sobre determinades especialitats en la tramitació d'aquests expedients, i va indicar en la Instrucció les pautes que han de complir les empreses del sector hostaleria i activitats accessòries amb relació a la inclusió dels treballadors fixos discontinus en els expedients de regulació temporal d'ocupació.

Posteriorment, el contingut de la Instrucció esmentada en el paràgraf anterior va ser incorporat a l'article 25 del Reial decret llei 8/2020 per la disposició final vuitena, punt 3, del Reial decret llei 15/2020, de 21 d'abril, que va modificar l'apartat 6 d'aquest article 25 per establir de forma expressa la inclusió dels treballadors fixos discontinus i dels que realitzen treballs fixos i periòdics que es repeteixen en dates certes en els expedients de regulació temporal d'ocupació, i el seu caràcter de beneficiaris de la prestació extraordinària per desocupació vinculada a aquests.

Així, les empreses no poden recórrer a mesures d'afectació de la relació laboral dels esmentats treballadors diferents a les dels expedients de regulació temporal d'ocupació.

D'altra banda, ha d'advertir-se que les empreses que s'han acollit a les mesures de flexibilitat previstes en els articles 22 i 23 del Reial decret llei 8/2020 s'han vist beneficiades de mesures extraordinàries en matèria de cotització a la Seguretat Social, concretades en exoneracions de pagament de quotes, en els termes de l'article 24 del Reial decret llei 8/2020, l'article 4 del Reial decret llei 18/2020, de 12 de maig, de mesures socials en defensa de l'ocupació, i article 3 i la disposició addicional primera del Reial decret llei 24/2020, de 26 de juny, de mesures socials de reactivació de l'ocupació i protecció del treball autònom i de competitivitat del sector industrial.

Ara bé, sens perjudici de les mesures extraordinàries en matèria d'ocupació i cotització a la Seguretat Social esmentades amb anterioritat, la disposició addicional sisena del Reial decret llei 8/2020, en la redacció de la disposició final primera, punt 3, del Reial decret llei 18/2020, de salvaguarda de l'ocupació, estableix que aquestes mesures estan subjectes al compromís de l'empresa de mantenir l'ocupació durant el termini de sis mesos des de la data de represa de l'activitat, això és des de la reincorporació al treball efectiu de persones afectades per l'expedient, tot i que aquesta reincorporació sigui parcial o solament afecti part de la plantilla. En cas contrari, l'empresa ha de reintegrar la totalitat de l'import de les cotitzacions del pagament de les quals ha resultat exonerada, amb el recàrrec i els interessos de demora corresponents, segons l'establert en les normes recaptatòries en matèria de Seguretat Social.

Aquest compromís de manteniment de l'ocupació regulada en l'esmentada disposició addicional sisena del Reial decret llei 8/2020, segons el que es disposa en l'article 6 del Reial decret llei 24/2020, de 26 de juny, de mesures socials de reactivació de l'ocupació i protecció del treball autònom i de competitivitat del sector industrial, s'ha estès, en els termes que hi preveu, a les empreses i entitats que apliquin un expedient de regulació temporal d'ocupació basat en la causa de l'article 23 d'aquesta norma.

Per tant, aquesta Conselleria entén que l'empresa que s'ha vist beneficiada de les mesures extraordinàries en matèria de cotització a la Seguretat Social, concretades en exoneracions de pagament de quotes, una vegada reincorporats els treballadors prèviament afectats per un expedient de regulació temporal d'ocupació, ha de mantenir el nivell d'ocupació vigent en l'ERTE durant un període de sis mesos. En cas contrari, l'empresa ha de reintegrar la totalitat de l'import de les cotitzacions del pagament de les quals ha resultat exonerada, amb el recàrrec i els interessos de demora corresponents, segons l'establert en les normes recaptatòries en matèria de Seguretat Social.

Tant el Reial decret llei 18/2020 com el Reial decret llei 24/2020 han mantingut la pròrroga dels expedients de regulació temporal d'ocupació. El primer, fins al 30 de juny, i el segon, fins al 30 de setembre, amb les consegüents mesures en matèria d'exoneracions de quotes a la Seguretat Social. De manera implícita, el Govern d'Espanya ha reconegut la persistència de les causes (per força major o per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció) que han justificat els ERTE.

Segons el que es disposa en l'article 32.11 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, la CAIB té la funció executiva en matèria de legislació laboral.

L'article 2 del Decret 21/2019, de 2 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la CAIB, estableix que les competències en matèria de treball corresponen a la Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball, que exerceix a través de la Direcció General de Treball i Salut Laboral.

L'article 21.2 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, estableix que tenen la consideració d'instruccions aquelles regles internes dirigides a establir pautes o criteris d'actuació per les quals s'han de regir, en general, els òrgans i les unitats administratives que en depenen o aquells que les hagin d'aplicar per raó de la matèria o de les tasques que desenvolupin.

Per tot això i per reafirmar les mesures protectores i de salvaguarda de l'ocupació per als treballadors fixos discontinus inclosos en expedients de regulació temporal d'ocupació, es considera necessari dictar la següent,

Instrucció

1. Mantenir els treballadors afectats, inclusivament els treballadors fixos discontinus, en l'ERTE fins a la finalització de la vigència d'aquest, excepte la incorporació prèvia efectiva al lloc de feina, si les empreses que han tramitat un expedient de regulació temporal d'ocupació continuen afectades per les causes relacionades amb la COVID-19, derivades dels articles 22 i 23 del Reial decret llei 8/2020.

La persistència en l'actualitat de les causes que han motivat la tramitació dels ERTE (restriccions d'activitat, limitacions d'aforament, absència de demanda d'activitat, etc.), implica que les empreses no poden recórrer a mesures d'afectació de la relació laboral dels treballadors fixos discontinus diferents a les dels expedients de regulació temporal d'ocupació. En cas contrari, l'empresa incorreria en incompliment de la disposició addicional sisena del Reial decret llei 8/2020, amb les conseqüències jurídiques previstes en la norma, en haver-se beneficiat indegudament de mesures extraordinàries en matèria de Seguretat Social.

2. Ordenar la publicació d'aquesta Instrucció en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, d'acord amb l'establert en l'article 21.5 de la Llei 3/2003, de 26 de març.

Palma, 22 de juliol de 2020

El conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball
Iago Negueruela Vázquez

